

Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень»

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ УЧАСНИКІВ**

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ
НА ПРАКТИЦІ ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ
ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ»**

11–12 травня 2018 р.

**Харків
2018**

УДК 37.01+159.9(063)
А 43

А 43 Актуальні питання застосування на практиці досягнень сучасної педагогіки і психології: Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, Україна, 11–12 травня 2018 р.). – Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2018. – 104 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 37.01+159.9(063)

© Автори статей, 2018

© Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2018

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАДИЦІЙНІ

ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
ДОРΟΣЛИХ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
БАТЬКІВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Глобак Ю. С.6

ДОСВІД СПІВПРАЦІ ШКІЛЬНОГО ЄВРОКЛУБУ
З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ
ЄВРОКЛУБУ «БДЖІЛКА» ХАРКІВСЬКОЇ
СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ШКОЛИ № 73)

Подчерняєва Н. Д.10

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Почуєва В. В.13

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИСЛІВ'їв НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
ІЗ СТУДЕНТАМИ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Рибак Т. М., Лєсь Т. В.16

ІНШОМОВНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Скіба Н. Я.18

ЗНАЧЕННЯ РІЗНОМАНІТНИХ ВИДІВ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ
ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ
ПІЗНАВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ШКОЛЯРІВ

Фогель Т. М., Гончаренко Н. Л.21

НАПРЯМ 2. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ

ТЕХНОЛОГІЯ ОСВІТНЬОГО ІНЖИНІРИНГУ
НА ОСНОВІ МЕТОДУ ПАТТЕРН

Докучасва В. В.24

ПРОБЛЕМАТИКА КРЕАТИВНОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ
У НАУКОВИХ РОЗВІДКАХ: ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ
ЧИ ПРОТИСТАВЛЕННЯ

Скакун Н. С.28

PROFESSIONALLY ORIENTED ENGLISH
FOR FUTURE ECONOMISTS

Sotnyk O. O.32

НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНИМ РОЗВИТКОМ ВИХОВАТЕЛЯ
В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Зварич І. В...... 36

ТЕАТРАЛЬНО-СЦЕНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Кардаш І. М...... 39

НАПРЯМ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

НЕОБХІДНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ
У ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Гириловська І. В...... 43

РОЛЬ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ФОРМУВАННІ АНАЛІТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
З ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Іщенко В. С...... 46

АКТУАЛЬНІСТЬ АКМЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Маягіна Н. В...... 50

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗВО

Павлюк А. Є...... 54

НАПРЯМ 5. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОСОБЛИВОСТІ КРЕАТИВНОСТІ МУЗИКАНТІВ-ПРОФЕСІОНАЛІВ

Кутсова-Бредун В. Ю...... 58

МОТИВАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА ЇЇ НАДІЙНІСТЬ ЯК ЦІННІСНИЙ ОРІЄНТИР

Лантух І. В...... 60

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БІХЕВІОРИЗМУ
В СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

Мельничук І. Я...... 64

АНАЛІЗ ПОДХОДІВ К ІЗУЧЕННЮ ПАМ'ЯТІ

Прядко Н. В...... 67

НАПРЯМ 6. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ ПТНЗ

Павлюк О. Д...... 72

КОРЕКЦІЙНИЙ ВПЛИВ АРТ-ТЕРАПІЇ НА ПРОЦЕС
СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Стецюк С.-М. І...... 75

НАПРЯМ 7. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПСИХОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ
НА ЕКОНОМІЧНУ ПОВЕДІНКУ НАСЕЛЕННЯ

Сременко Л. В...... 79

ДОВІРА ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ВІДНОШЕННЯ

Лисенко Д. П...... 82

КОМУНІКАТИВНО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ
СОЦІАЛЬНОГО КОНФЛІКТУ У РІЗНИХ СФЕРАХ
СУСПІЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Петренко І. В...... 84

НАПРЯМ 8. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

МЕТОДИ БІОЛОГІЧНОГО ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ
В КОРЕКЦІЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ
З ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Сторожук О. М...... 88

ПСИХОЛОГІЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ИЗУЧЕНИЮ ПРОБЛЕМ ЛЮДЕЙ
С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ

Храмцова В. В., Колганов И. А...... 91

НАПРЯМ 9. ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР НА ЕМОЦІЙНУ СФЕРУ
МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Данько Є. Є...... 94

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ЕМОЦІЙНО-ПОЧУТТЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Олексієнко І. А...... 97

ПЕДАГОГІЧНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Тимченко О. В...... 100

3. Коротчук О. Ю. Арт-терапія у житті дітей з особливими потребами // Освіта та наука у вимірах ХХІ століття: Матеріали звітної наукової конференції, 12–13 травня / М-во освіти і науки України, НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К.: НПУ, 2006. – С. 56–58.

4. Стадієнко Н. Шляхи інтеграції дітей з особливими потребами у суспільство: науково-методичний збірник / Н. Стадієнко. – К.: Контекст, 2000. – 336 с.

5. Киселева М. Арт-терапія в роботі з дітьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми / М. Киселева. – СПб.: Речь, 2006. – 160 с.

6. Любимова Н. В. Самоисцеление творчеством и адаптацией к жизни: методы психологической самопомощи. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2006. – 64 с.

7. Низматуллина И. А. Инклюзивное образование: проблемы и перспективы его развития в РТ // Инклюзивное образование на современном этапе становления школы инновационного типа: Материалы Всеукраинской научно-практической конференции (с участием зарубежных учёных). – Симферополь, 2011. – С. 230–234.

8. Рыбакова С. Г. Арт-терапія для дітей з затримкою психического развития / С. Г. Рыбакова. – СПб.: Речь, 2007. – 144 с.

НАПРЯМ 7. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПСИХОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ЕКОНОМІЧНУ ПОВЕДІНКУ НАСЕЛЕННЯ

Єременко Л. В.

кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук
Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

Нібито, економісти та психологи не повинні мати великих розбіжностей щодо передумов, що лежать в основі економічних моделей, оскільки при формуванні своїх гіпотез економісти часто посилаються на існуючі та перевірені досвідом психологічні закономірності. Однак, до посилань на психологічні фактори економісти вдаються і тоді, коли потрібно пояснити відхилення економічної поведінки від тієї, яка прогнозується в економічних моделях. У цьому випадку психологічні змінні виявляються відповідальні за ірраціональну складову поведінки індивіда в економічній сфері. У неокласичній парадигмі економічна наука, в ідеалі, має бути повністю очищена від будь-якого психологізму. З точки зору неокласиків, розуміння того, чому люди ведуть себе так чи інакше, має бути отримано шляхом аналізу поведінки економічних агентів, а не їх мотивації [1, с. 96].

Нобелівський лауреат А. Сен одним з перших звернув увагу на те, що в економічній теорії в цілому немає одностайності щодо ролі психологічних факторів. Це суперечливе ставлення до психології з боку економістів згодом навіть було названо «парадоксом Сена» [2].

Продуктивними виявилися спроби психологів спростувати трактування психологічних змінних як факторів безладу в економічних моделях і доповнити економічний аналіз дослідженням впливу психологічних змінних на поведінку людей.

Спроба поєднати економічні і психологічні змінні в одній моделі була зроблена в біхевіористській версії гіпотези життєвого циклу американськими економістами Р. Шефріним і Р. Талером [4]. Вони запропонували розглядати самоконтроль в якості найважливішої змінної, що пояснює відхилення реальної поведінки домогосподарств по розміщенню грошових ресурсів між сьогоденним і майбутнім споживанням від поведінки, що прогнозується у неокласичних моделях [3; 4].

З точки зору максимізації корисності домогосподарство при інших рівних умовах має віддавати перевагу тим формам заощаджень, які не обмежують можливості домогосподарства розпоряджатися своїми грошовими активами. В реальності ж, навпаки, неліквідні форми заощаджень користуються великою популярністю саме завдяки тому, що вони обмежують доступ домогосподарства до ресурсів на певний час: від обов'язкових пенсійних планів до звичайних скарбничок. Проблема, з точки зору авторів, полягає в тому, що людині не так легко відмовитися від поточного споживання на користь майбутнього, навіть з урахуванням очікуваних відсотків. Експерименти в цій галузі довели, що задоволення сьогоденних бажань виявляється набагато привабливішим від тих, яким ще належить з'явитися в майбутньому [3]. Тому заощадження були б неможливі без самоконтролю, який, на думку Р. Шефрина і Р. Талера, народжується завдяки тому, що в одній людині поєднуються дві протилежні системи переваг: з одного боку, людина думає про майбутнє і планує свою поведінку на досить тривалі терміни, з іншого боку – живе потребами поточного періоду. Агент, що планує (planner) піклується про максимізацію сукупної корисності протягом життя, а агента, що діє (doer) цікавить максимізація сьогоденної винагороди. Обидва діють раціонально, але функції корисності у цих агентів різні. Якби не довгострокові інтереси, за які відповідає агент, що планує, діючий агент витратив би всі наявні кошти в рамках поточного споживання. Для того щоб цього не сталося, агент, що планує винаходить правила обмеження і використовує зовнішні інструменти, наприклад, такі, як зобов'язання зберігати регулярно за програмою пенсійного накопичення, для контролю над поведінкою агента. Проте накладення обмежень має свої психологічні наслідки, і вони тим більші, чим вище виявляється привабливість споживання ресурсів у поточному періоді. В результаті оптимізація використання фінансових ресурсів відбувається не зовсім так, як це припускають економічні моделі [3].

По-перше, люди по-різному витрачають свої доходи та активи в залежності від їх форми. Існує ієрархія переваг щодо їх витрати. Якщо порівняти три джерела грошових ресурсів – поточний дохід, поточні активи і майбутній дохід, то схильність до заощадження досить сильно розрізняється залежно від виду джерела доходу. Воліючи витратити більшу частину поточного доходу і майже нічого не витратити з майбутнього доходу, щодо наявних активів індивід балансує між цими двома нормами. Так, витрачаючи основну частину щомісячних доходів, індивіди схильні зберігати великі суми, що надійшли одноразово. Тому використання відсотків на капітал для поточного споживання менш імовірно порівняно з тратою грошей, отриманих в результаті підвищення заробітної плати. Ці

особливості фінансової поведінки індивідів не раз підтверджувалися емпірично [3].

По-друге, зниженню психологічних наслідків утримання від поточного споживання сприяє використання зовнішніх по відношенню до індивіда обмежень. Наприклад, участь у фінансуванні накопичувальних пенсійних фондів для індивіда представляється зовнішнім обмеженням, що не вимагає прийняття власного рішення. Відносна дешевизна зовнішніх обмежень пояснює, чому люди воліють позичати, маючи заощадження. Наприклад, купуючи в кредит машину і регулярно виплачуючи внески погашення, люди не витрачають накопичені заощадження тому, що побоюються якщо не будуть зв'язані зобов'язаннями регулярних виплат, вони не зможуть накопичити їх знову [3].

По-третє, якщо в економічних моделях мотив заощаджень на старість інваріантний, то в моделі біхевіористського життєвого циклу мотивація створення пенсійного резерву збільшується по мірі наближення до пенсійного віку. Це зменшує наслідки обмежень, які несе індивід, відмовляючись від поточного споживання на користь майбутнього, і наближає модель біхевіористського життєвого циклу до її неокласичної економічної версії. Якби довгострокові інтереси індивіда завжди переважали над короткостроковими, то різниці між моделями не було б. Оскільки ж це трапляється вкрай рідко, остільки відкладання споживання завжди має свої психологічні наслідки, і отже, між моделями мають місце перераховані вище відмінності [3; 4].

Дискусія економістів і психологів щодо впливу психологічних факторів на економічну поведінку людей не завершена. Основною особливістю економіко-психологічного методу є те, що психологи, на відміну від економістів неокласичного напрямку, розглядають індивіда в комплексі його психологічних і емоційних характеристик, а не тільки як максимізатора корисності. Запропоноване психологами рішення проблеми бачиться в тому, щоб приймати до уваги мотиваційну складову людської поведінки, оскільки саме наявність мотивації відрізняє людські дії від інших форм поведінки.

Література:

1. Кейнс Дж. М. *Общая теория занятости, процента и денег* / Дж. Кейнс. – М.: Гелиос АРВ, 2009. – 344 с.
2. Samuelson P. *A Note on the Pure Theory of Consumer's Behaviour* / P. A. Samuelson // *Economica*. – 1938. – N. S. № 5 (17). – P. 61-71.
3. Sheffrin H. M., Thaler R. H. *An Economic Theory of Self-Control* / H. M. Sheffrin, R. H. Thaler // *NBER Working Papers*. – 1978. – № 208.
4. Sheffrin H.M., Thaler R.H. *The Behavioral Life-Cycle Hypothesis* / H. M. Sheffrin, R. H. Thaler // *Economic Inquiry*. – 1988. – № 26. – P. 609-643.